

УДК 811.111/24(075)...351.743

Дар'я Миколаївна СУПРУН,

професор кафедри спеціальної психології та медицини

факультету спеціальної та інклюзивної освіти

Національного педагогічного університету

імені М. П. Драгоманова (м. Київ),

доктор педагогічних наук, доцент

АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІНШОМОВНОГО АСПЕКТУ ЯК ПЕРЕДУМОВИ ПРОФЕСІЙНОГО САМОЗДІЙСНЕННЯ ПСИХОЛОГІВ СИСТЕМИ МВС УКРАЇНИ

Подано огляд сучасного стану професійної підготовки психологів в правоохоронній галузі в контексті європейської інтеграції. Висвітлено інтеграційні тенденції розвитку світового суспільства, що зумовлюють істотне посилення уваги до проблеми інноваційного (перетворювального) потенціалу особистості психолога. Доведено необхідність розвитку управлінських вмінь та навичок і іншомовної комунікативної компетенції в контексті підготовки психологів правоохоронних систем.

Інтернаціоналізаційні процеси у суспільстві стимулюють розвиток вітчизняної вищої школи. Вагомий внесок в позитивні зрушення робить загальна тенденція професійної підготовки фахівців з належним рівнем розвитку управлінських вмінь та навичок і відповідною іншомовною комунікативною компетенцією, що уможливить їх конкурентоздатність на світовому рівні. Значущість професійної підготовки психологів в Україні постійно зростає, що обумовлює необхідність заміни традиційної, «знаннєвої» парадигми вищої освіти на нову, що більшою мірою відповідає актуальним і перспективним потребам як розвитку суспільства, так і потребам майбутніх фахівців досліджуваної категорії. Беззаперечними є переваги компетентнісного підходу на царині освітньої діяльності. Отже, не максимум знань, а саме інтеграція, мобільність і вміння застосовувати їх при розв'язанні практичних завдань роблять студента здатним до професійної діяльності. Водночас, перспектива іншомовної освіти вбачається в побудові цілісного педагогічного процесу, що акумулює значущі ідеї професійної освіти щодо підготовки кваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців, що є одним із провідних завдань сучасної системи професійної освіти сьогодні.

Без вивчення міжнародного досвіду неможливо розвивати ефективну професійноорієнтовану вітчизняну систему підготовки психологів, зокрема, іноземною мовою, яка була б адаптована до європейських норм і кращих світових освітніх стандартів. Отже, підтверджуються наявні суперечності між новими суспільними вимогами до компетентності

фахівців-психологів в контексті європейської інтеграції та традиційним підходом до організації професійноорієнтованої підготовки психологів іноземною мовою. Відтак, підготовка психологів потребує суттєвої науково обґрунтованої модернізації, зокрема, запровадження окремих спекурсів, тренінгів, майстер-класів іноземною мовою, що уможливить вирішення актуальних завдань щодо інтеграції до Європейського простору загалом, та відповідності чинної системи підготовки кадрів досліджуваної категорії спеціалістів щодо кращих світових зразків та провідних тенденцій, зокрема [4, с. 2]. Реалізація іншомовної складової має допомогти створити для особистості фахівця-психолога в правоохоронній системі стійкі смисложиттєві орієнтири у мінливому світі, тобто особистісний сенс професійної самореалізації саме у формі професійного самоздійснення.

«Професійна компетентність», «конкурентоспроможність» та «професійна мобільність» є взаємозалежними та взаємообумовленими поняттями, що дало підстави для розгляду їх в єдиній тріаді в якості інтегративного показника рівня успішності професійної іншомовної підготовки. Вища освіта в Україні має забезпечувати підготовку фахівців, які могли б конкурувати з випускниками престижних закордонних вузів. Практика ринкових відносин у нашій країні свідчить, що нині конкурентоспроможний фахівець має володіти мінімум однією, а то й кількома іноземними мовами, адже іноземна мова – це друга робоча мова. Іноземна мова у системі професійної освіти, зокрема у навчальних закладах системи МВС, вже давно вийшла за рамки загальноосвітньої дисципліни. Сьогодні вона розглядається як одна із складових професійної підготовки поряд зі спеціальними предметами. У сучасних умовах знання іноземної мови є засобом успішної професійної та наукової діяльності, а рівень володіння нею виступає одним з показників становлення професійної культури особистості. Новітня концепція викладання іноземних мов вимагає нової орієнтації цілей, принципів, змісту, методик, оцінювання набутих знань відповідно до визначених в освітньо-кваліфікаційній характеристиці фахівця типових завдань та вмінь їх застосування у практичній діяльності. Доцільною і методично виправданою є професійна, комунікативно-спрямована підготовка з іноземної мови, кінцева мета якої відповідає окресленим уявленням курсантів про їх майбутню професійну діяльність (предметність діяльності), стимулює відповідними заходами потребу у вивченні іноземної мови (вмотивованість діяльності), призводить у співзвуччя навчальну діяльність іноземною мовою з особистою метою (цілеспрямованість діяльності), а також сприяє актуальному усвідомленню необхідності вивчення іноземної мови як запоруки стати освіченою, культурною, професійною, конкурентоспроможною та успішною людиною (усвідомленість діяльності) [3, с. 108].

Керуючись означеними тенденціями, стверджуємо, що в умовах глобалізації, інтеграції й підвищення рівня вимог до професійної діяльності, значної кількості інформації, швидкого і постійного оновлення технологій психологи в правоохоронній системі можуть успішно здійснювати функціональні обов'язки тільки в тому випадку, якщо вони матимуть певні життєві ціннісні орієнтації, якості і здібності, що забезпечать стійкість їх розвитку, соціальну мобільність, творчу особистісну позицію та гнучку адаптацію до усіх трансформацій. Це обумовлює необхідність заміни традиційної, «знаннєвої» парадигми вищої освіти на нову, що більшою мірою відповідає актуальним і перспективним потребам як розвитку суспільства, так і потребам майбутніх фахівців досліджуваної категорії.

Список бібліографічних посилань

1. Синьов В. М., Пометун О. І., Кривуша В. І., Супрун М. О. Основи теорії виховання : навч. посіб. Київ : Леся, 2000. 140 с.
2. Супрун Д. М. Професійна підготовка психологів в галузі спеціальної освіти : монографія. Київ : Вид-во Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова, 2017. 392 с.
3. Супрун Д. М. Теорія та практика професійної підготовки психологів в галузі спеціальної освіти : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.03. Київ, 2018. 657 с.
4. Супрун Д. М. Management – a component of psychologists' professional training. Київ : Вид-во Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова, 2016. 250 с.
5. Супрун М. О. Корекційне навчання учнів допоміжних закладів освіти: витоки, становлення та розвиток (друга половина XIX – перша половина XX ст.) : монографія. Київ : Паливода А. В., 2005. 350 с.
6. Супрун М. О. Основи професійного самовиховання майбутнього співробітника МВС України : навч. посіб. Київ : КІВС, 1998. 100 с

Отримано 03.02.2020

УДК 378.1:343.8-051(045)

Вікторія Олександрівна АНІЩЕНКО,

*професор кафедри педагогіки та гуманітарних дисциплін
факультету пробації*

*Академії Державної пенітенціарної служби (м. Чернігів),
кандидат технічних наук, доцент;*

<https://orcid.org/0000-0002-5062-3789>

СУЧАСНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ЯДРО ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ОФІЦЕРА ДЕРЖАВНОЇ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

*Розглянуто характеристику освітнього середовища закладу вищої освіти.
Виділено основні фактори впливу на процес його формування, принципи його
побудови та основні напрями його вдосконалення.*